

ULKOMAANLIIKENTEEEN PIENTONNISTON TYÖEHTOSOPIMUS

AJALLE

1.2.2012 – 28.2.2014 (SMU)

1.3.2012 – 31.3.2014 (PÄÄLLYSTÖ)

ULKOMAANLIIKENTEEN PIENTONNISTON TYÖEHTOSOPIMUS

1.2.2012 – 28.2.2014 (SMU)
1.3.2012 - 31.3.2014 (Päällystöliitot)

1 SOVELTAMISALA

Suomen Varustamot ry toiselta puolen ja Suomen Laivanpäällystöliitto ry, Suomen Konepäällystöliitto ry ja Suomen Merimies-Unioni SMU ry toiselta puolen tekevät täten seuraavan työehtosopimuksen, joka koskee Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton ja Suomen Merimies-Unionin jäsenten palkka- ja työehtoja Suomen Varustamot ry:n jäsen-varustamoiden, alle 1600 brt kuivalasti-, säiliö- ja erikoisaluksissa.

Kun hyväksytään uusia aluksia tämän sopimuksen piiriin niin lähtökohta on vuoden 1947-alusmittaus-säännöt (Oslo-konventio). Jos aluksella ei ole Oslo-konvention mukaista mittakirjaa tai – todistusta niin aluksen kokoa vuoden 1969-alusmittausyleissopimuksen (Lontoon-konventio) arvioidaan seuraavasti.

Uuden Lontoon-konvention BT-luvut kerrotaan roro-alusten osalta luvulla 0,25 sekä lolo-alusten osalta kertoimella 0,4. Näin saadaan aluksille lukema joka keskimäärin vastaa vanhan Oslo-konvention mukaisia brt-vetoisuuksia. Muiden alustyyppien osalta kertoimet sovitaan tapauskohtaisesti.

Tämä ei vaikuta 1.3.2005 Suomen lipun alla olevien alusten sopimusalakäytäntöön jollei niihin tehdä vetoisuuteen vaikuttavia muutostöitä. Uusista sopimusalaan, 2 momentin perusteella, hyväksyttävistä aluksista osapuolet neuvottelevat erikseen.

2 TYÖHÖNOTTO

2.1 Yleistä

Työ- ja elinkeinotoimistojen asema säilyy keskeisenä työnvälitysjärjestelmässä. Suomen Varustamot ry suosittelee jäsenilleen kaikkien avointen työpaikkojen ilmoittamista työnvälitystoimistoihin. Ilmoitus työnvälitystoimistoon, työsuhteen kestoajasta, tulee myöskin tehdä milloin varustamo kiireisissä tapauksissa palkkaa sijaisia tavanomaisten toimistoaikojen ulkopuolella.

Milloin työntekijän kanssa on sovittu työhön ottamisesta eikä hänen kanssaan työnantaja johtuvasta syystä tehdä sopimusta, on hän oikeutettu saamaan vahingonkorvauksen kuten sopimuksen rikkomisesta.

2.2 Työsopimus

Työntekijän kanssa on pääsääntöisesti tehtävä toistaiseksi voimassa oleva työsopimus. Määräaikainen työsopimus voidaan tehdä erityisopimuslain 1 luvun 4 §:n säännöksistä ilmenevien tarkoituserien mukaisesti, jos työn luonne, sijaisuus, harjoittelu tai muu näihin rinnastettava määräaikaista sopimusta edellyttävä seikka on siihen syynä, tai jos työnantajalla on muu yrityksen toimintaan tai suoritettavaan työhön liittyvä perusteltu syy määräai-

kaisen työ sopimuksen tekemiseen. Tämän määräyksen tarkoituksena on estää työntekijän irtisanomissuojan ja työntekijälle työsuhteen kestosta johtuvien etujen kiertäminen. (liite 10)

2.3 Harjoittelijat

Harjoittelijoiden käyttäminen ei saa johtaa vakituisen eikä edellä kohdassa 2.2 tarkoitetun muun työvoiman korvaamiseen.

2.4 Ulkopuolinen työvoima

Ulkopuolisen työvoiman käyttämiseen turvaututaan vasta, kun on ensin selvitetty, onko aluksen oman henkilökunnan käyttäminen töiden suorittamiseen mahdollista ja miten ulkopuolisen työvoiman käyttäminen tulee vaikuttamaan oman henkilökunnan työllisyyteen ja työtehtäviin.

3 MIEHITYS

Uuden miehitysasetuksen (1256/97) voimaantulosta huolimatta aluksen miehitykseen ja miehistön pätevyysiin huomioidaan vanhan miehitysasetuksen (250/84) 13 §, 14 § ja 15 § miehitystaulukoita. Tämä helpottamiseksi osapuolet laativat malliperusmiehistöt eri aluskokoluokille, vuoden 1969-alusmittausyleissopimuksen perusteella. Miehitystaulukot ovat työehtosopimuksen liitteenä (Liite 1 a).

Osapuolet sopivat Suomen lipun alle tämän työehtosopimuksen soveltamispiiriin tulevien uudisraken-nusten sekä uusien alusten laivahenkilökunnan lukumäärästä ja pätevydestä. Aluskohtaiset miehityssopimukset sovitaan siten, että huomioidaan Liikenteen turvallisuusvirasto (Trafin) antamasta miehitystodistuksesta ilmenevä vähimmäismiehitys. Miehistymääriä sovittaessa on kuitenkin otettava huomioon se, että vahtia käyville työntekijöille taataan riittävä lepo. Miehityssopimus on oltava nähtävänä aluksen ilmoitus- taululla.

Päällikkö voi olosuhteiden niin salliessa osallistua vahdinpitoon yli 500 brt aluksissa enintään 4 tuntia vuorokaudessa ja alle 500 brt aluksissa Itämeren liikenteessä 12 tuntia vuorokaudessa. 500 brt vastaa GT-luku on lolo-alusten osalta 1250 ja roro-alusten osalta 2000.

Vähintään 750 kW:n aluksilla on merivahtiin osallistuvalla konepäällikölle järjestettävä konemies (YT), ellei aluksessa toisin sovita.

4 TYÖSUHTEEN EHDOT

4.1 Työaika

4.1.1 Satamavuorokausi

Alus satamassa koko vuorokauden (0000 - 2400)

Maanantaista torstaihin päivittäinen työaika on 8 tuntia. 8 tuntia ylittävästä työstä maksetaan ylityökorvaus. Perjantaina päivittäinen työaika on 6 tuntia ja 6 tuntia ylittävästä työstä maksetaan ylityökorvaus. Lauantaina ja pyhäpäivänä tehdystä työstä maksetaan ylityökorvaus.

Satamavuorokautena on säännöllinen työaika sijoitettava merityöaikalain 5 §:n mukaisesti klo 06.00 ja klo 18.00 välille. Klo 18.00 ja 06.00 välinen työ on aina ylityötä, josta maksetaan ylityökorvaus.

Jos työntekijä arkipäivänä maanantaista perjantaihin satamavuorokautena haluaa pitää 06.00-18.00 välisenä aikana nk. satamavapaata henkilökohtaisten asioiden hoitamista varten ja siitä sovitaan työnantajan kanssa, niin tästä satamavapaasta vähennetään täydeltä työpäivältä yksi vapaapäivä tai puolelta työpäivältä puoli vapaapäivää.

4.1.2 Meri-, tulo- ja lähtövuorokausi

Säännöllinen työaika on kaikkina viikonpäivinä enintään 8 tuntia ja 56 tuntia kalenterivii-kossa. Tämän lisäksi takuupalkkaan sisältyvä vuorokautinen työaika on enintään 10 tuntia vuorokaudessa ja 65 tuntia viikossa.

4.1.3 Aluksen arvioitu lähtöaika

Aluksen lähtöaika on ilmoitettava maihin meno portaiden läheisyyteen pantavalla taululla, mikäli mahdollista, vähintään 4 tuntia ennen arvioitua lähtöaikaa. Määräys ei kuitenkaan koske aluksia, jotka ovat aikataulun mukaisessa liikenteessä.

4.1.4 Osa-aikatyö

Merimieseläkelain mukaiseen osa-aikaeläkkeeseen ja osatyökyvyttömyyseläkkeeseen liittyvä osa-aikatyö sekä merityösopimuslain mukainen osittainen hoitovapaa sekä osittainen vanhempainvapaa toteutetaan liitteessä 3 sovitulla tavalla.

Jos tämän sopimuksen voimassa ollessa toteutetaan sellaisia lainsäädännöllisiä tai sopimusperusteisia ratkaisuja, joilla parannetaan osa-aikatyössä olevien etuuksia, parannukset toteutetaan myös tämän kohdan mukaisilla osa-aikatyöntekijöillä.

Osatyökyvyttömyyseläkkeen saaminen ei välttämättä tarkoita sitä, että työntekijä olisi terveytensä perusteella kelpaamaton työskentelemään aluksella. Osapuolet suosittelevat, että työnantaja pyrkii selvittämään yhdessä työntekijän kanssa mahdollisuudet osa-aikatyön järjestämiseen osatyökyvyttömyyseläkkeellä olon ajaksi. Osa-aikatyöliite (liite 9)

4.1.5 Taloustyöntekijän säännöllisen työajan jakaminen

Ellei tässä sopimuksessa ole toisin määrätty, taloushenkilökuntaan kuuluvan työntekijän säännöllinen vuorokautinen työaika voidaan jakaa enintään kahteen osaan.

4.1.6 Palo-, pelastus- ja muut turvallisuusharjoitukset

Sen lisäksi, mitä aluksella pidettävistä palo-, pelastus- ja muista turvallisuusharjoituksista on erikseen säädetty, ne on pyrittävä toteuttamaan siten, että ne häiritsevät mahdollisimman vähän normaalien työtehtävien suorittamista ja työntekijän lepoaikoja sekä siten, että ne eivät aiheuta väsymystä.

4.2 Ylityö

Vuorokautisen työajan ylittävältä työajalta suoritetaan liitteen 1 mukainen ylityökorvaus.

Mikäli työaika kalenteriviikossa on enemmän kuin 65 tuntia ja siitä ei ole maksettu ylityökorvausta vuorokautisen työaikasäännön mukaan, maksetaan siitä liitteen 1 mukainen ylityökorvaus.

Työajan sovellutusohje (Katso: Liite 2)

4.3 Työaikakirjanpito

4.3.1 Yleistä

Aluksella tulee pitää merityöaikalain mukaista työaikapäiväkirjaa.

Työnantajan on kirjattava tehdyt työtunnit ja niistä suoritettavat korvaukset työntekijäkohtaisesti. Jos työnantaja on laiminlyönyt työaikakirjanpidon, tehdyt työtunnit ja niistä aiheutuvat korvaukset lasketaan työntekijän esittämän työaikakirjanpidon mukaisesti.

4.3.2 Lepoajat

Työntekijälle on annettava lepoajat merityöaikalain mukaisesti. Lisäksi työntekijälle on annettava 6 tunnin välein vähintään 20 minuutin pituinen ruokatauko, joka luetaan työaikaan, kun työtä tehdään ilman tavanmukaisia ruoka- ja kahvitaukoja.

4.4 Vuorottelu

4.4.1 Yleistä

Vuorottelujärjestelmästä pidetään kirjanpitoa. Sovittu vuorottelujärjestelmä on asetettava sopivaan paikkaan niiden henkilöiden nähtäväksi, joita se koskee.

Aluksella noudatetaan osastoittain tai ammattiryhmittäin 1:1 (yksi jakso työtä, yksi jakso vapaata) tai 2:1 (kaksi jaksoa työtä, yksi jakso vapaata) vuorottelujärjestelmää kuitenkin siten, että kesä-elokuun aikana noudatetaan 1:1-vuorottelua. Kukin osasto ja ammattiryhmä valitsee aluksella, kumpaa vuorottelujärjestelmää noudatetaan.

Ellei vuorottelujärjestelmästä päästä yhteisymmärrykseen työnantajan ja laivaväen kesken, siirretään asia ratkaistavaksi työehtosopijapuolten välisiin neuvotteluihin, joissa noudatetaan kohdassa 5 määrättyä neuvottelujärjestystä.

Työjakson pituus on enintään 8 viikkoa, kuitenkin niin, että kaukoliikenteessä voi työjakson pituus olla enintään 16 viikkoa.

Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi hankitaan aluksella oloajalta 0,45 (2:1-vuorottelujärjestelmä) tai 0,8 (1:1-vuorottelujärjestelmä) päivää vapaata jokaiselta aluksellaolopäivältä ja vastaavasti vapaavuorolla oltaessa vähennetään jokaiselta vuorotteluvapaapäivältä yksi (1) edellä mainitulla tavalla ansaittu vapaapäivä.

Maksettaessa ansaittuja vapaapäiviä rahana työsuhteen päättyessä tai muutoin poikkeuksellisesti työsuhteen kestäessä, käytetään päiväpalkan jakajana 1/30 takuupalkasta ikälisineen. Samaa päiväpalkan laskentakaavaa käytetään muunkin palkallisen vapaa-ajan kuten esim. sairausajan palkan laskennassa.

Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseen voidaan lisäksi käyttää eräntyneitä vuosilomalain perusteella syntyneitä lomapäiviä kuitenkin siten, että niiden antamisessa noudatetaan

merimiesten vuosilomalain määräyksiä. Vuorottelujärjestelmään tulee kuitenkin sijoittaa kesä-elokuun aikana yksi vähintään 30 päivän yhtäjaksoinen palkallinen vapaa-aika.

Mikäli vaihtopäivänä tehdään työtä, syntyy vapaata liitteessä 2 olevien kaavojen mukaisesti.

4.4.2 Päälliköiden ja konepäälliköiden 1:1-vuorottelu.

Aluksessa noudatetaan 1:1-vuorottelujärjestelmää siten, että yksi aluksella olopäivä oikeuttaa yhteen vapaapäivään, kuitenkin siten että merimiesten vuosilomalain mukaiset vuosilomapäivät sisältyvät vuorottelujärjestelmään. Poikkeavasti siitä mitä merimiesten vuosilomalaissa on säädetty, suoritetaan tämän työehtosopimuksen mukaan päällikölle ja konepäällikölle kolmelta (3) päivältä kuukaudessa vuosilomapalkan korotettu osuus (18 %), lomarahana korotettu osuus (50 %) ja luontoisetu.

Vaihtopäivät puolitetaan toimien kesken. Mahdolliset yli 1:1-vuorottelujärjestelmän kertyneet vapaapäivät korvataan vuosittain rahassa.

4.4.3 Vapaavuoron alkaminen ja päättyminen ulkomaan satamassa

Mikäli suomalaisen työntekijän vapaavuoro alkaa tai päättyy ulkomaan satamassa noudatetaan myös näiltä osin vuosilomalain (433/84) 7 §:n määräyksiä.

4.5 Vuosiloma

Vuosiloma määräytyy merimiesten vuosilomalain (433/84) mukaisesti. Yli viiden vuoden työsuhteen jälkeen samassa varustamossa vuosiloman pituus on 16 arkipäivää täydeltä lomanmääräytymiskaudelta

Vuosiloman ajalta maksetaan palkka, joka saadaan kertomalla työntekijän keskimääräinen päiväpalkka lomapäivien määrällä. Keskimääräinen päiväpalkka lasketaan jakamalla työntekijän takuupalkka ikälisineen 30:llä ja kertomalla näin saatu tulos kertoimella 1,18.

Lomapalkkaan kuuluvat takuupalkka ja mahdolliset ikälisät. Tämän lisäksi lasketaan lomapalkkaan niin kutsutut kiinteät lisät siinä suhteessa kuin niitä lomanmääräytymiskauden aikana on maksettu.

Vuosiloman ajalta suoritetaan myös luontoisetukorvaus liitteen 1 mukaisesti. Luontoisedut maksetaan myös sunnuntailta, kirkolliselta juhlapäivältä, itsenäisyyspäivältä, juhannusaa-tolta ja vapunpäivältä sekä jouluaatolta ja pääsiäislauantailta. Luontoisetukorvausta ei kuitenkaan suoriteta vuorottelujärjestelmän mukaiselta vapaajaksolta.

Alle 14 vuorokauden mittaisissa työsuhteissa vuosilomakorvaukseen sisältyvä ruoka- ja asuntokorvaus suoritetaan merimiesten vuosilomalain edellyttämällä tavalla seuraavasti:

1 - 3 vrk:n työsuhde	0,5 x ruoka- ja asuntokorvaus
4 - 6 vrk:n työsuhde	1 x ruoka- ja asuntokorvaus
7 - 9 vrk:n työsuhde	1,5 x ruoka- ja asuntokorvaus
10 - 13 vrk:n työsuhde	2 x ruoka- ja asuntokorvaus

Merimiesten vuosilomalain perusteella vuosilomaan oikeutetulle työntekijälle suoritetaan lomarahana 50 % hänen vuosilomapalkastaan (lomarahaa laskettaessa otetaan huomioon myös luontoisedut).

Lomaraha suoritetaan sen palkanmaksun yhteydessä, jolloin työntekijälle maksetaan vuosilomapalkka. Mikäli vuosiloma on jaettu, suoritetaan kunkin loman osan alkaessa sitä vastaava osa lomarahosta noudattaen vastaavasti, mitä edellä on määrätty.

4.6 Palkkaus

Työnantajan on annettava maksaessaan palkan tai tehdessään palkkaan korjauksia työntekijälle laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet.

4.6.1 Takuupalkat

1:1- ja 2:1-vuorottelun mukaiset takuupalkkataulukot liitteenä 1.

4.6.2 Ikä- ja kokemuslisät

Ikä- tai kokemuslisä, joka vastaa 4 % takuupalkasta, lasketaan 3, 7, 10 ja 13 vuoden palvelun sekä 1.1.2002 lukien 16 vuoden meripalvelun (palvelulla tarkoitetaan koko työsuhteen kestoaikaa) jälkeen. EU- tai ETA-maihin rekisteröidyillä aluksilla sekä varustamoon kuuluvan ulkomaisen yhtiön aluksella. Miehistölle ikälisäkertymään oikeuttavat kaikki miehistöasemassa palvellut vuodet. Päälystölle kokemuslisäkertymään oikeuttavat päälystöasemassa palvellut vuodet, (samassa varustamossa miehistöasemassa palveltu aika rinnastetaan päälystö-palveluun). Ikä- tai kokemuslisiin oikeuttava palvelusaikaa on rannikko- tai sitä laajemmassa liikenteessä saatu palvelusaika.

Miehistön osalta osapuolet selvittävät ikälisän nimityksen muuttamista kokemuslisäksi.

Tässä sopimuksessa tarkoitetun palvelusajan pituutta määritettäessä katsotaan yhteisen johdon alaisina olevien varustamoiden sekä varustamoiden, joista toinen omistaa toisesta vähintään 51 %, muodostavan saman varustamon.

Ikä- tai kokemuslisään oikeuttavaan aikaan luetaan myös aika milloin työntekijä työsuhteen kestäessä on estynyt työtä suorittamasta

1. työpaikan muiden työntekijäin vuosilomien takia;
2. reservin harjoituksen tai ylimääräisen palveluksen takia, jos hän on palannut työhön välittömästi tällaisen esteen lakattua;
3. merimiesten vuosilomalain 3 §:n 2 momentin 3-kohdassa tarkoitetun keskeytyksen johdosta;
4. työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tai laivaväen lääkärintarkastuksista annetussa laissa (1171/2010) tarkoitetun tai työnantajan määräämän tahi sairaudesta taikka tapaturmasta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi;
5. merityösopimuslaissa säädetyn äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainloman aikana;
6. sellaisen kunnallisen tai muun julkisen luottamustehtävän taikka todistajana kuulemisen takia, josta lain mukaan ei ole ollut oikeutta kieltäytyä tai josta kieltäytyminen olisi ollut sallittua vain laissa mainitun erityisen syyn perusteella;
7. sairauden leviämisen estämiseksi annetun viranomaisen määräyksen takia;
8. työnsä edellyttämän matkustamisen takia, mikäli tällaisia matkustuspäiviä ei muuten luettaisi hänen työpäivikseen
9. muusta syystä, mikäli työnantaja lain mukaan on ollut velvollinen maksamaan työntekijälle poissaolosta huolimatta tällaiselta päivältä palkan;

10. työnantajan suostumuksella työn edellyttämään koulutukseen osallistumisen vuoksi, kuitenkin siten, että työssäolopäivien veroisiksi voidaan sopia luettavaksi vain 30 päivää kerrallaan.

4.6.3 Päällikön palkkaus

Päällikön palkka on kokonaispalkka, joka sisältää päällikön 4 tunnin vahdinajon lisäksi muun tarvittavan työajan.

Mikäli Suomen Laivanpäällystöliiton mielestä jonkun Suomen Varustamot ry:hyn kuuluvan varustamon ja päällikön välisessä työehtoja koskevassa sopimuksessa on kysymyksessä ilmeinen alipalkkaus tai muunlainen epäkohta on asianomaisten välillä ryhdyttävä neuvotteluihin kysymyksessä olevasta tapauksesta.

Jos asianosaiset ovat yksimielisiä siitä, että alipalkkaus tai epäkohta on olemassa, sitoutuu työnantajajhdistus viipymättä ryhtymään toimenpiteisiin oikaisun aikaansaamiseksi asianomaisen varustamon kanssa.

Jos päällikkö luotsaa alusta kulkuvesillä, joissa yleisen käytännön mukaan käytetään meri- tai sisävesiluotsia, suoritetaan tästä korvaus varustamon ja päällikön siitä keskenään sopimalla tavalla.

4.6.4 Konepäällikön palkkaus (E0 tai vastaava ja miehitetyn konehuoneen alukset)

Kaikesta yli 10 tunnin vuorokautisesta työstä maksetaan ylityökorvaus.

4.6.5 Miehitettömän konehuone

Aluksia ajetaan miehitettömällä konehuoneella. Kun aluksen konehuonetta ajetaan miehitettömänä, on konepäällystöllä 8 tunnin varallaolovelvollisuus, joka vastaa lauantaisin ja pyhäisin 8 tunnin työpäivää. Varallaolosta ei suoriteta korvausta.

4.6.6 Konepäällikön luokitus- ja tarkastuslisä

- a. Niille konepäälliköille, joille luokituslaitos on myöntänyt oikeuden suorittaa erikseen määrättyjä koneistojen luokituksia, maksetaan heidän suorittamistaan luokituksista erillinen liitteen 1 mukainen korvaus koneelta/laitteelta konepäiväkirjaotteen perusteella.
- b. Niille konepäälliköille, joille Liikenteen turvallisuus virasto (Trafi) on myöntänyt oikeuden suorittaa käsisammuttimien tarkastuksia, maksetaan heidän suorittamistaan tarkastuksista erillinen liitteen 1 mukainen korvaus sammuttimelta konepäiväkirjan perusteella.

4.6.7 Yhtenäispäällystö

Henkilölle, jolla on yhtenäispäällystöpätevyys ja joka hoitaa yhtenäispäällystötehtävän, maksetaan 10 %:lla tai vähintään liitteen 1 mukaisesti korotettua takuupalkkaa.

Jos aluksen päällikkö joutuu osallistumaan oman, tämän sopimuksen mukaisen vahtivuoronsa lisäksi, yhtenäispäällystön vahtivuoron pitämiseen, kun yhtenäispäällystöön kuuluva on muissa tehtävissä, suoritetaan siitä hänelle jokaista alkanutta tuntia kohti liitteen 1 mukainen korvaus.

Varallaolosta suoritetaan korvaus niissä aluksissa, joissa on yhtenäispäälystyö ja konepäälystyö pitää yli puolet kalenteriviikon varallaolotunneista. Tällöin jälkimmäisen puoliskon varallaolotunneista maksetaan 30 prosenttia ylityökorvauksen määrästä.

4.6.8 Jäämisvuoro

Kun joku päälystyöstä määrätään aluksen ollessa satamassa lastauksen ja/tai purkauksen jälkeen jäämään alukselle (stopp-törn), maksetaan tästä korvausta jäämisvuoroa kohti arkisin, sunnuntaisin ja pyhäisin liitteen 1 mukaisesti.

Lauantai-iltapäivän ja maanantaiaamun välinen aika käsittää kaksi jäämisvuoroa ja kaksi perättäistä pyhäpäivää käsittää neljä jäämisvuoroa.

Aluksen ollessa satamassa niin kutsutun pitkän viikonlopun, käsittää perjantai-illan ja maanantai-aamun välinen aika neljä jäämisvuoroa, joista kaksi on arki- ja kaksi pyhäjäämisvuoroa. Liikenteessä olevalla aluksella on tarvittaessa yhden päälystyöhön kuuluvan henkilön oltava saapuvilla.

Jos jäämisvuoron pitäjä koko jäämisvuoron ajan suorittaa ylitoita, ei jäämisvuorokorvausta makseta. Jäämisvuorokorvausta ei myöskään makseta, jos jäämisvuoron pitäjä on määrätty jäämään alukselle merityöaikalain 10 §:ssä mainittujen määräysten nojalla.

Mikäli alus saapuu satamaan kaksi tuntia ennen säännöllisen työnajan alkua tai lähtee myöhemmin kuin kaksi tuntia säännöllisen työnajan jälkeen niin ylittävistä ajasta maksetaan myös jäämisvuorokorvaus.

4.6.9 Lastinkäsittelykorvaus

Lastinkäsittelyä on työ, joka ei ole perinteistä aluksen merikelpoiseksi saattamiseen liittyvää merimiestyötä. Lastinkäsittelyyn kuuluu myös lastin siirto, lastin tuenta, kiinnitys tai irrotus, jota tehdään lastiruumissa aluksen ollessa satamassa.

Milloin aluksen laivaväki poikkeustapauksissa osallistuu varsinaiseen lastinkäsittelyyn tai kylmäkonttien kytkemiseen aluksessa, siitä maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta tunnilta 1/164 takuupalkasta.

Milloin roro-aluksen laivaväki poikkeustapauksessa osallistuu lastinkäsittelyyn, kiinnitykseen ja/tai irrotukseen taikka kylmäkonttien kytkemiseen aluksessa, siitä maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta tunnilta 1/164 takuupalkasta.

Työaikakirjanpitoon on merkittävä erikseen kaikki ne tunnit, mitkä liittyvät lastinkäsittelyyn.

Suomen Varustamot ry:n jäsenvarustamoiden alusten laivaväki voi suorittaa poikkeustapauksissa edellä mainittua lastinkäsittelytyötä, jota perinteisesti ovat tehneet ahtaustyöntekijät. Tämä edellyttää, että asiasta on sovittu ennakolta periaatteet työntekijöiden suostumuksella heitä edustavien ammattiliittojen kanssa.

4.6.10 Valtamerilisiä ja säiliö- ja erikoisaluslisä

Kun alus on valtameriliikenteessä, korotetaan takuupalkkoja 3 %:lla. Valtameriliikenteellä tarkoitetaan liikennettä seuraavien rajojen ulkopuolella: 11° läntistä pituutta, 30° pohjoista leveyttä ja 45° itäistä pituutta.

Kun alus on liikenteessä yksinomaan Pohjois- ja/tai Etelä-Amerikan satamien välillä ja sen alueen sisäpuolella, jonka rajana on idässä 30° läntistä pituutta, etelässä 60° eteläistä leveyttä ja lännessä 170° läntistä pituutta, korotetaan takuupalkkoja 1 momentin 3 %:n asemasta 7 %:lla.

Päällikölle aluksella, joka liikennöi 1 momentissa tarkoitetun valtamerialueen satamien välillä, maksetaan laivassaoloajalta 20 %:n suuruinen lisä takuupalkasta.

Konepäällikölle aluksella, joka liikennöi 1 momentissa tarkoitetun valtamerialueen satamien välillä, maksetaan laivassaoloajalta 10 %:n suuruinen lisä takuupalkasta.

Ylläolevat lisät lasketaan takuupalkkataulukon 0-taulukosta ja lisätään kuukausiansioon. Lisää maksetaan työntekijän matkustaessa alukselle Suomesta ja palatessa alukselta Suomeen; matkallelähtövuorokauden alusta matkaltapaluuvuorokauden loppuun.

Edellä mainittu lisä maksetaan kaikilla aluksilla, jotka ovat säännöllisesti linjaliikenteessä valtamerentakaisiin satamiin koko työssäoloajalta, kuitenkin enintään 20 päivää sellaiselta ajalta, jolloin alus on poissa liikenteestä korjauksen tai muun syyn takia.

Muilla valtamerentakaisiin satamiin kulkevilla aluksilla lisä maksetaan siitä päivästä lukien, jolloin alus lähtee viimeisestä Euroopan liikenteeseen kuuluvasta lastaus- tai purkaussatamasta valtamerentakaisiin satamiin, siihen päivään saakka, jolloin alus saapuu ensimmäiseen Euroopan liikenteeseen kuuluvaan lastaus- tai purkaussatamaan ja enintään 20 päivältä tämän jälkeen.

Jos kuitenkin tällainen alus tekee kaksi tai useampaa jatkuvaa matkaa valtameriliikenteessä, maksetaan lisää kuten yllä myöskin satama-ajalta ensimmäiseltä matkalta paluun jälkeen. Verrattavissa lastaus- ja purkaussatamaan on tässä suhteessa myös korjaus- ja riisumissatama.

Korotettu lisä maksetaan siitä päivästä lukien, jolloin alus on yllämainitun liikenteen sisäpuolella, alkaa lastata toista sanotun alueen sisäpuolella olevaa satamaa varten, siihen päivään saakka, jolloin alus lähtee viimeisestä alueen sisäpuolella olevasta satamasta.

Säiliö- ja erikoisaluksissa, jotka kuljettavat poltto-, raaka- tai voiteluöljyä ja/tai niihin rinnastettavia aineita taikka puristettuja, nesteytettyjä tai paineen alla liuotettuja kaasuja, tulenarkoja nesteitä, tulenarkoja itsesytytykselle alttiita aineita, jotka synnyttävät veden kanssa syttyviä kaasuja, orgaanisia peroksiedeja, hapettavia, myrkyllisiä, saastuttavia tai muita aineita, työskenteleville maksetaan säiliö- ja erikoisaluslisä, jonka suuruus on 10 % takuupalkasta.

Lisä maksetaan aluksen ollessa satamassa enintään 20 päivältä tulopäivän jälkeen, kuitenkin aina siltä ajalta, jonka lastissa tai osalastissa oleva alus joutuu olemaan satamassa ja/tai redillä.

4.6.11 Tarjoilukorvaus

Jos pientonnistoaluksessa tilapäisesti kuljetetaan matkustajia tai vieraita, maksaa varustamo näistä kokkistuertille liitteen 1 mukaisesti korvauksen päivältä, mikäli hänelle matkustajien tai vieraiden kuljetuksesta on aiheutunut lisätöitä. Korvausta ei makseta laivaväen perheenjäsenistä.

4.6.12 Tilapäiset ruokavieraat

Kun pientonnistoaluksessa tilapäisesti varustajan/päällikön suostumuksella tarjotaan ruokaa, maksetaan kokkistuertille liitteen 1 mukainen korvaus henkilöä ja päivää kohden ruokailukertojen lukumäärästä riippumatta. Korvausta ei makseta luotseista, tulli- ja vartiomiehistä eikä myöskään laivaväen perheenjäsenistä.

4.6.13 Tilapäinen toimi (työtehtävien muutos)

Milloin työntekijä tilapäisesti on ollut vakinaista tointaan ylemmässä toimessa, korvataan hänelle vuorottelujärjestelmän mukaisina vapaapäivinä sen toimen edellyttämän palkan mukaan, missä vapaa-päivät kulloinkin on ansaittu.

4.6.14 Puuttuvan miehen palkka

Jos työntekijämäärä matkan kestäessä vähenee, on siten syntynyt palkan säästö siltä ajalta, jonka alus on merellä, jaettava jäljellä olevien työntekijäin kesken sen mukaan, kuin kunkin työ on lisääntynyt, kuitenkin vain mikäli työstä ei ole suoritettu ylityökorvausta sen mukaan, kuin siitä on säädetty erikseen.

Tätä säännöstä on sovellettava myös, milloin alus on matkan alkaessa ollut vajaamiehitetty.

4.6.15 Luontoisedut

Niissä tapauksissa, jolloin laivahenkilökunnalle ei voida varata ravintoa ja asuntoa laivalla, varustamon on järjestettävä vastaavat edut maissa tai suoritettava hänelle näitä etuja vastaava kohtuullinen korvaus, kuitenkin vähintään yleisten valtion matkakustannusten korvausperiaatteiden mukaisesti

4.6.16 Sodanvaaralisä

Mikäli alus kulkee sodanvaara-alueella tai sodanvaaran kaltaiseksi määrätetyllä alueella, noudatetaan mitä sodanvaarasopimuksessa on määrätty. (Liite 13)

4.6.17 Korvaus harjoittelijan ohjaamisesta

Mikäli aluksella työskentelee harjoittelija, hänen välittömästä ohjaamisestaan vastaavaksi on nimettävä miehistön jäsen, jolle maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta ohjaamiseen käytettävältä vuorokaudelta palkkaliitteen mukaista korvausta.

4.6.18 Palkka työsuhteen päättyessä

Työsuhteen päättyessä maksettavan viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viipymättä, kuitenkin viimeistään kuudentena (6) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä. Sellaisissa poikkeustapauksissa, joissa palkkaa ei pidetä selvänä esimerkiksi siksi, että kaikki palkan osan suuruuden laskemista varten tarvittavat tiedot eivät ole vielä tiedossa työsuhteen päättyessä, viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viimeistään kymmenentenä (10) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä.

4.6.19 Täyden palkan määritelmä

Merityösopimuslain tai muun vastaavan lain mukaisella täydellä palkalla tarkoitetaan palkkaa, joka sisältää tämän työehtosopimuksen tarkoittaman takuupalkan ja muut lisät sekä korvaukset.

4.6.20 Päällystön koulutus- ja tutkinto lisät

Koulutuslisä

Niille merikapteeni- ja insinööriopiskelijoille, jotka opiskelevat tai ovat valmistuneet ammatikorkeakoulussa ja jotka ovat saaneet vahtiperämiehen tai vahtikonemestarin pätevyyskirjan maksetaan, erillinen koulutuslisä, jonka suuruus ilmenee palkkataulukosta.

Tämä lisä ei poistu, kun vahtiperämies tai vahtikonemestari saa ylemmän pätevyyskirjan.

Lisä maksetaan sekä työ- että vapaajaksoilta.

Tutkintolisä

I perämiehelle ja I konemestarille, joka on suorittanut merikapteenin- tai insinöörintutkinnon ammatikorkeakoulussa maksetaan yksi erillinen tutkintolisä kuukausittain, jonka suuruus ilmenee palkkataulukosta.

Lisää ei makseta päällikölle, konepäällikölle tai yliperämiehelle.

Lisä maksetaan sekä työ- että vapaajaksoilta.

4.6.21 ISPS lisä

ISPS-koodin mukaisia aluksen turvapäällikön (SSO) tehtäviä hoitavalle kansi- tai konepäällystöön kuuluvalla maksetaan erillinen lisä, jonka suuruus ilmenee palkkataulukosta.

4.7 Poissaolo

4.7.1 50- ja 60-vuotispäivä

Työntekijälle, jonka työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään kolme vuotta, voidaan myöntää hänen 50- ja 60-vuotispäivänsä palkalliseksi vapaapäiväksi. Sama etuus voidaan myöntää työntekijälle, jolla on meripalvelusta Suomen kauppalaivastossa vähintään 10 vuotta edellyttäen, että hänen työsuhteensa on jatkunut keskeytymättä merkkipäivää välittömästi edeltäneet kuusi kuukautta.

4.7.2 Äkillinen sairaustapaus, hautauspäivä ja oma hääpäivä

Työntekijälle myönnetään hänen perheensä piirissä sattuvan äkillisen sairaustapauksen johdosta lyhyt tilapäinen palkallinen vapautus työstä, kuitenkin enintään kolme päivää.

Työntekijälle myönnetään niin ikään vastaava vapautus työstä hänen läheisen omaisensa hautauspäivänä sekä hänen omana hääpäivänään, kuitenkin enintään kahdeksi päiväksi.

Vapautuksen myöntämisen edellytyksenä on tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa, että se asianomaisen työntekijän tehtävän luonne huomioon ottaen kussakin tapauksessa on mahdollista.

Läheisellä omaisella tarkoitetaan työntekijän avio- ja avopuolisoa, rekisteröidyn parisuhteen puolisoa, lapsia, avio- ja avopuolison lapsia, rekisteröidyn parisuhteen puolison lapsia, työntekijän vanhempia ja hänen avio- ja avopuolison ja rekisteröidyn parisuhteen puolison vanhempia sekä työntekijän veljiä ja sisaria.

Avopuolisolla tarkoitetaan avioliiton omaisessa suhteessa yhteisessä taloudessa eläviä henkilöitä.

4.7.3 Vaikeasti sairaan lapsen hoito

Työntekijällä, jonka lapsi sairastaa Valtioneuvoston päätöksen (130/85) (vaikeasti sairaan lapsen hoitoa ja kuntoutusta varten myönnettävästä avustuksesta) tarkoittamaa vaikeaa sairautta, on oikeus olla poissa työstä osallistuakseen VNp:ssä tarkoitettuun lapsen hoitoon, kuntoutukseen tai hoidon opastukseen sovittuaan poissaolostaan etukäteen työnantajan kanssa.

4.7.4 Hoitoonohjaus

Jos hoitoonohjauksen mukaisesta hoidosta on sovittu työnantajan kanssa, maksaa työnantaja vapaaehtoisena laitoshoidon ajalta sairastajan palkkaa työehtosopimuksen mukaisesti. (Liite7.2)

4.7.5 Äitiysloma ja isyysvapaa

Äitiysrahaan oikeutetulla työntekijällä on oikeus saada palkka 78 arkipäivältä äitiysrahauden alkamisesta lukien (äitiysloma).

Isyysvapaalla olevalle työntekijälle maksetaan palkan ja sairausvakuutuslain mukaisen isyysrahan erotus 12 päivän ajalta.

4.8 Matkat

4.8.1 Yleistä

Työsuhteen alkaessa työnantaja korvaa matkakustannukset Suomessa kotoa alukselle.

Sijaisena toimivan työntekijän työsuhteen alkamisesta ja päättymisestä aiheutuvat matkat Suomessa ja ulkomailla työnantaja korvaa koti-alus-koti -periaatteen mukaisesti. Kotimatka on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä.

4.8.2 Matkakustannukset ja matka-ajan korvaukset

Mikäli työntekijä joutuu lähtemään työnantajan määräyksestä matkalle työhöntulopäivää edeltävänä päivänä ja matka on aloitettu ennen klo. 21.00, tämä päivä lasketaan puoleksi työpäiväksi ja työhöntulopäivä täydeksi työpäiväksi.

Laivanvarustamon laskuun tehtävillä matkoilla on työntekijä matkan tapahtuessa rautatiellä tai laivassa oikeutettu matkustamaan I luokan (päällystö sekä kokkistuerti)/ II luokan (miehistö) ja lentokoneessa turisti- tai säästöluokassa. Jos matka tapahtuu ulkomailla, on hän oikeutettu matkustamaan luokassa, joka vallitseviin olosuhteisiin nähden vastaa mainittua luokkaa.

Asialliset matka- ja ruokakulut korvataan laskun mukaan tai yleisten valtion matkakustannusten korvausperiaatteiden mukaisesti. Edellä mainittua korvausperiaatetta voidaan myös soveltaa telakoinnin yhteydessä tai uudisrakennusten vastaanottovalvojiin, milloin ruokaa ei tarjota aluksessa. Asialliset taksikulut korvataan linja-auto-, rautatie- tai lentoaseman ja sataman välillä, jos käytettävissä ei ole julkista liikennevälinettä tai matka joudutaan tekemään sellaisena vuorokauden aikana, jolloin tällainen kulkuneuvo ei ole liikenteessä.

Työntekijän, joka haluaa käyttää hyväkseen merityösopimuslaissa säädetyn edun vapaasta kotimatkasta, on ilmoitettava varustamolle aikeestaan matkustaa kotiinsa niin hyvissä ajoin, että sijainen ehditään lähettää alukselle.

Varustamon laskuun tehtävällä lentomatalla on työntekijä oikeutettu ottamaan mukaansa matkatavaraa omakohtaista käyttöä varten enintään 30 kg. Mahdollisesta ylipainosta menevän maksun suorittaa varustamo. Maksun 30 kg ylittävältä osalta suorittaa ko. työntekijä.

4.8.3 Lomamatkat

Työntekijä, joka palaa työhön vuosilomaltaan, vapaajaksoltaan tai sairauslomaltaan, on oikeutettu saamaan työnantajalta Suomessa olevan kodin ja aluksen välisestä paluumatkasta juna-, linja-auto-, laiva- tai alennetun lentolipun hinnan. Milloin alennusta ei myönnetä, työntekijälle korvataan turistiluokan lentolipun hinta.

Ellei merimiesten vuosilomalaista muuta johdu, on työntekijä, joka kirjallisesti on sopinut varustamon kanssa palaavansa toimeen vuosiloman jälkeen varustamon kustannuksella cross-trade -liikenteessä olevaan alukseen, oikeutettu vapaaseen kotimatkaan.

Kohtuulliset asunto- ja ravintokustannukset matkan aikana korvataan laskun mukaan.

Rahtialuksessa työskentelevä työntekijä joka palaa toimeensa vuosilomalta, vapaajaksoltaan tai sairauslomalta alukselle, maksetaan, ellei työnantajan ja työntekijän kesken ennakolta ole toisin sovittu, taksikustannukset työhönpaluupaikkakunnan linja-auto- tai rautatieaseman tai lentoyhtiön kaupunkiterminaalin (tai lentoaseman, jos matka sieltä on lyhyempi) ja sataman/kotipaikkakunnalla kodin välillä, kun

- yleistä liikenneyhteyttä em. välillä ei ole, tai
- työntekijää on pyydetty palaamaan alukselle sellaisena vuorokauden aikana, jona yleiset kulkuneuvot eivät ole liikenteessä.

Taksi korvataan vain esitetyn tositteen tai poikkeustapauksissa muun luotettavan selvityksen perusteella ja korvataan enintään liitteen 1 mukaisesti.

Mikäli vuorottelujärjestelmän mukainen vaihto tapahtuu sellaisena ajankohtana, ettei kotimatkaa voida aloittaa välittömästi, maksaa työnantaja yöpymisestä aiheutuneet kustannukset.

4.8.4 Kokousmatkat

Ao. liitto maksaa SLPL:n/SKPL:n/SMU:n hallituksen jäseniksi tai varajäseniksi valitun ao. liiton jäsenten mahdolliset matkakulut. (vrt. kohta järjestötoiminta)

4.9 Vaatetus

4.9.1 Suojavaatetus

Aluksissa on varattava työntekijän käyttöön tarpeellinen määrä asianmukaisia suojapukuja, -käsineitä ja -jalkineita sekä muita henkilökohtaisia suojavälineitä.

Roro-alusten lastitiloissa työskenteleville työntekijöille hankitaan työnantajan kustannuksella CE merkityt ja heijastavalla varoitusvärillä varustetut yhtenäiset suojahaalarit.

Työnantajan työntekijän käyttöön hankkimat/varaamat suojavaatteet pesetetään työnantajan kustannuksella tai ko. vaatteet pestään työaikana. Ruiskumaalauksessa ja vaarallista lastia sisältäneiden säiliöiden puhdistuksessa sekä muissa niihin verrattavissa töissä on työntekijöiden käytettävä työnantajan hankkimia suojanaamareita ja muita suojavälineitä.

4.9.2 Päällystön virkapuvut

Milloin työnantaja edellyttää jonkun päällystöstä (päällystöön rinnastetaan tässä suhteessa myös kokkistuerti) käytettävän tietynlaista virkapukua, tällainen puku on maksettava (yksi puku vuodessa) ja huollettava työnantajan toimesta. Virkapuvulla tarkoitetaan takki, housut ja paita. Varustamo antaa maksutta tarvittavat virka- ja arvomerkit.

4.9.3 Taloushenkilökunnan työvaatteet

Taloushenkilökuntaan kuuluvalla on oikeus pesettää työnantajan hänen käyttöönsä luovutamat työvaatteet työnantajan kustannuksella tai suorittaa ko. vaatteiden pesu työaikana. Tämä koskee myös keittiöhenkilökunnan omia erityisiä työtakkeja, työhousuja, esiliinoja sekä kokin päähineitä.

4.10 Siivous

Ruokailuastioiden ja -välineiden pesu sekä ruokailutilojen järjestäminen ja puhdistaminen on toimitettava jokaisen ruokailun jälkeen. Puhdistamistyön suorittamiseen on varattava tilaisuus säännöllisenä työaikana.

Makuuhytit ja ruokailutilat on perusteellisesti puhdistettava ja pestävä kerran viikossa. Nämä työt suoritetaan säännöllisenä työaikana.

Ellei tässä pykälässä tarkoitettuja töitä voida suorittaa säännöllisenä työaikana, on ne suoritettava ylityönä säädettyä ylityökorvausta vastaan. Ylityönä ei kuitenkaan pidetä sanotunlaista työtä, jonka vahdissa oleva suorittaa pyhäpäivänä.

Suosituksena todetaan työntekijän edistävän omalta osaltaan siisteyttä ja viihtyisyyttä si- jaamalla oman vuoteensa.

4.11 Vakuutukset

Työnantaja on velvollinen vakuuttamaan työntekijän vapaa-aikana ja laivaurheilutoiminnan puitteissa sattuvan tapaturman varalta samoin ehdoin kuin työtapaturman varalta laissa on säädetty. Vapaa-ajaksi katsotaan tällöin myös vapaapäivät sekä merimiesten vuosilomailain mukainen loma.

Työnantaja on myös velvollinen järjestämään laivaväen vapaa-ajan lisävakuutuksen, jolla korvataan sivullisen työntekijälle tahallisesti aiheuttama vamma edellyttäen, ettei vahingoitunut ole omalla menettelyllään ratkaisevasti myötävaikuttanut vamman aiheuttaneeseen tapahtumaan.

Jos työnantaja on laiminlyönyt nämä velvollisuudet, vastaa hän kuitenkin siitä, että työntekijä tai hänen oikeudenomistajansa saa hyväkseen tässä sovitut tapaturmakorvaukset.

Kun työntekijää kohtaa tapaturma, hänen on ilmoitettava siitä heti työnantajalle tai tämän edustajalle, jonka tulee vaadittaessa antaa työntekijälle siitä todistus. Tapaturmailmoitus on viipymättä tapaturman tapahduttua laivanpäällikön tai varustamon toimesta lähetettävä asianomaiselle vakuutuslaitokselle.

Jos laivan päällikkö tai varustamo laiminlyö tapaturmailmoituksen ajoissa lähettämisen vakuutuslaitokselle, vastaa varustamo siitä, että työntekijä kuitenkin saa hyväksensä lain mukaisen tapaturmakorvauksen.

Työntekijälle merimieslain ¹⁾ mukaan sairauden sattuessa kuuluvat edut taataan hänelle myös tapaturmatapauksissa.

Näiden lisäksi työnantaja ottaa työntekijöitä koskevan ryhmähenkivakuutuksen.

4.12 Kuolleen kotiinkuljetus

Ulkomaanliikenteessä kuolleen työntekijän ruumiin kotiinkuljetuksen hoitaa ja kustantaa varustamo merityösopimuslain mukaisesti.

4.13 Satamassa julistellut lakko/sulku/saarto

Jos jossakin satamassa, johon alus saapuu tai jossa se on, on laillisella tavalla päätetty ja kuulutettu lakko, sulku tai saarto, älköön työntekijöitä määrättäkö suorittamaan riidanalais- ta työtä enempää kuin mikä on välttämätöntä laivan varustamiseksi elintarvikkeilla, poltto- aineella ja muulla mitä ehdottomasti tarvitaan satamasta lähtöä varten.

4.14 Uudet alukset

Kun varustamo rakennuttaa uuden tai hankkii ulkomailta käytetyn aluksen, on varustamon esitettävä sopimuksen allekirjoittaneille osapuolille sen asuntopiirustukset.

Suomalaiselle varustamolle tilatun uuden aluksen hytit on suunniteltava siten, että ne ta- soltaan vastaavat vähintään asuntoasetuksen (518/76) 13 §:n 5 momentin määräyksiä

Uudisrakennusten vastaanottovalvojiin nähden noudatetaan vähintään tämän sopimuksen vastaanotettavan aluksen määräämiä palkkaehtoja.

4.15 Ruoka

Työnantaja on velvollinen järjestämään työntekijälle päivittäin kolme ateriaa välipaloi- neen. Ruuan on oltava ravinto-opillisesti oikein valmistettua, vaihtelevaa, maukasta ja määräl- tään riittävää sekä laadukasta.

---

¹⁾ Tässä kohdassa tarkoitetaan ennen uuden merityösopimuslain 1.8.2011 voimaantuloa voimassa olevia merimieslain (423/1978) määräyksiä.

5 NEUVOTTELUMENETTELY

5.1 Jatkuvan neuvottelun periaatteet

Mikäli joku tämän työehtosopimuksen osapuolista haluaa muuttaa sopimusta kesken sopimuskauden, on tämän tehtävä muille osapuolille perusteltu kirjallinen esitys, johon näiden on viipymättä vastattava samalla tavalla.

Mikäli osapuolet pääsevät muutoksista sopimukseen, muutokset tulevat voimaan osapuolten sopimalla tavalla.

Edellä sovitulla ei muuteta osapuolten työehtosopimustilain perusteella voimassa olevaa työrauhavelvoitetta.

5.2 Neuvottelujärjestys erimielisyyksien ratkaisemiseksi

Työsuhteisiin liittyvät kysymykset pyritään ratkaisemaan jo työpaikalla. Yhtä henkilöä koskevat asiat ratkaistaan ensisijaisesti hänen ja hänen esimiehensä välillä. Luottamusmies ja työnantajan edustaja neuvottelevat asiasta aina esimiehen tai työntekijän pyynnöstä, ja kun asia on periaatteellinen ja laajakantoinen.

Jos työsuhteeseen liittyvä kysymys jää työpaikalla erimieliseksi paikalliset osapuolet laativat yhdessä erimielisyyden kohteesta kirjallisen yhteenvedon, jolla asia jommankumman osapuolen pyynnöstä siirretään heitä edustavien liittojen ratkaistavaksi.

Jos työsuhteeseen liittyvä kysymys on periaatteellinen tai koskee useamman liiton jäseniä, asian ratkaisemiseen osallistuvat kaikki sopijatahot.

Erimielisyysasiat on pyrittävä ratkaisemaan viivytyksettä.

Jos yksimielisyyttä ei synny, voidaan asia jättää työtuomioistuimen ratkaistavaksi. Mikäli asia ei kuulu työtuomioistuimelle, se voidaan jättää välimiesoikeuden käsiteltäväksi ja lopullisesti ratkaistavaksi.

5.3 Välimiesmenettely

Jokaista riita-asiaa varten valitaan erikseen välimiehet. Rahtialusyhdistys valitsee kaksi jäsentä ja riidan työntekijäosapuoli kaksi. Jos asia on periaatteellinen tai koskee useampaa sopijaosapuolta, sovitaan välimiehet erikseen.

Puheenjohtajana toimii osapuolten siihen määräämä henkilö tai, jos hänestä ei päästä yksimielisyyteen, niin valtakunnansovittelijan siihen määräämä henkilö.

6 JÄRJESTÖTOIMINTA

6.1 Järjestötoimintaan osallistuminen

Jos Suomen Laivanpäällystöliiton, Suomen Konepäällystöliiton tai Suomen Merimies-Unionin jäsen valitaan ao. liiton hallituksen jäseneksi tai varajäseneksi, tulee työnantajan milloin se haitatta käy päinsä, myöntää valituksi tulleelle ellei alla olevasta muuta johdu, palkatonta vapautusta työstä tarpeellisten kokousmatkojen suorittamiseksi.

Myönnetty vapaa voidaan tapaus tapaukselta sopia ao. henkilön kanssa vähennettäväksi aikaisemmin hankituista vapaapäivistä. Myös vuosilomapäivien käyttö on mahdollista.

6.2 Asiamiehet

Ao. asiamiehillä on oikeus, ammatillisissa asioissa, käydä laivoissa. Asiamiehellä on oltava Laivanpäällystöliiton, Konepäällystöliiton tai Merimies-Unionin antama valtakirja ja käynti ei saa häiritä laivaväen työntekoa.

Jos syntyy epäselvyyttä työntekijän palkasta tai muusta työsuhteeseen liittyvistä asioista, on asianomaisen liiton asiamiehelle annettava kaikki valituksenalaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

6.3 Työhuonekunnat/Ammattiosastot (Koskee vain SMU:n jäseniä)

Suomen Merimies-Unionin jäsenten perustamilla työhuonekunnilla on oikeus järjestää työpaikoilla kokouksia, kuitenkin niin, etteivät ne häiritse työntekoa.

Ammattiosastojen valituilla toimihenkilöillä on oikeus käydä jäsenasioissa aluksilla.

Ammattiosastojen ilmoitukset, kokouskutsut ja tiedotteet saadaan laittaa luottamusmies-sopimuksen tarkoittamalle ilmoitustaululle aluksella.

7 IRTISANOMINEN JA LOMAUTUS

Irtisanomisen ja lomautuksen yhteydessä on noudatettava mitä tästä erikseen on sovittu. (liite 4)

8 TYÖLLISTYMISEN JA MUUTOSTURVAN TOIMINTAMALLI

Työllistymisen ja muutosturvan osalta noudatetaan liitteen 11 määräyksiä.

9 TERVEYDENHUOLTO

Terveydenhuollon osalta noudatetaan Merenkulkualan terveydenhuoltosopimuksen määräyksiä (Liite 7)

10 ALUKSEN LUOVUTTAMINEN JA LIPUN VAIHTO

Mikäli varustamo luovuttaa aluksen tai vaihtaa sen lippuvaltiota ja mikäli toimenpide johtaa tilanteeseen, jossa työnantajalla on merityösopimuslain 8 luvun 3 §:n mukainen peruste työsopimuksen irtisanomiseen, varustamon ja sen työntekijöiden välisissä yt-neuvotteluissa on pyrittävä sopimaan riittävän pitkistä, työntekijöiden uudelleen työllistymisen mahdollistavasta siirtymäajasta.

Jos näissä neuvotteluissa ei päästä varustamo ja työntekijöitä tyydyttävään lopputulokseen, asia siirretään ratkaistavaksi työehtosopimusosapuolten kesken.

Työehtosopimusosapuolet voivat myös neuvotella varustamon kannattavuutta parantavista toimenpiteistä, joilla aluksen luovuttaminen tai sen lippuvaltion vaihtaminen voidaan välttää, jos jompikumpi yt-neuvottelujen osapuolista edellä kuvatussa tilanteessa sitä pyytää.

Jos alus jatkaa luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen liikennöintiä samassa liikenteessä ja jos työntekijä jatkaa työskentelyä aluksella luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen, luovuttaja vastaa siitä, että työntekijälle maksetaan vähintään osapuolten välisen työehtosopimuksen suuruista palkkaa irtisanomisajalta.

Jos työntekijä ei jatka työskentelyä aluksella luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen ja jos luovuttajalla ei ole tarjota työntekijälle hänen ammattiaan vastaavaa työtä irtisanomisajaksi sekä jos työntekijä siirtyy irtisanomisaikana kolmannen työnantajan palvelukseen eikä hän enää tämän johdosta ole työnantajan/luovuttajan käytettävissä, hän on kuitenkin oikeutettu saamaan hyväkseen palkan koko irtisanomisajalta edellyttäen, että hän on ilmoittanut siirtymisestä ennen kuin luovuttaja on ilmoittanut mahdollisesta korvaavasta työstä.